

Ταχύ προκατάλαβε // Σκόρω πρεδβαρή (SP)

Hlas 4 // Ἡχος δ'

Byzantské a ruténske (BR) nápevy, 4. hlas
// Byzantine and Ruthenian (BR) chant, 4th echos

Byz

Sn1259 145v (149)

HS = Heirmologion Syntomon, Petros Byz., 1825

Fok = Fokaeus, Anastasimatarion, 1847

Tod = Psaltikien väzkresnik, Sofia 1968 (p. 205)

Amv = Amvrosij, Učebník po iztočno cárkovno peene, Sliven, 1935 (p. 255)

Urs = Ursuleac Mihai, Psaltichia Româna, Cernăuț 1914

Vorob = Vorobkevič, E.E., Cerkovnyi napivy, L'vov 1896

RI / BR

J002, J228, J480, J672

RI / Halič

L1816, J1087, Pol (Polotňuk), Dol' (Doľnickij)

PP

Bokšay, Bobák, Racin

Úvod

V súčasnej byzantskej tradícii je melódia „Skóro predvari“ jednoduchá, odvodená od rýchleho tropárového modelu. V srbskej tradícii tento samopodoben nie je doložený a nahrádza ho tropárový model. Jediným južným prameňom, v ktorom nachádzame relevantný nápev „Skóro predvari“, je bukovinská tradícia.

V RI/BR medzi samopodobnami sa potenciálny nápev „*Skóro predvari*“ (SP) nachádza zriedkavo, v nám dostupných prameňoch sme našli iba fragment v J480, ktorý vďaka iteratívnosti dáva dostatočnú predstavu o melódiu. Túto melódiu by sme očakávali v prípade sedálne „Voskrés jesí“, ktorý je však v RI položený pod noty základnej širokej sedálnej melódie. Na druhej strane, v rukopise J672 sú s nápevom SP uvedené obidva pôvodné sedálny prvej série. Paradoxne medzi nimi chýba práve ten „prostredný“ sedálen, ktorý jediný by mal mať vzhľadom na textovú štruktúru daný nápev.

V J002 a J228 je s nápevom „*Skóro predvari*“ uvedený paschálny ypakoi. Dôvodom pre použitie tejto melódie sú asi podobné slová v úvode, *predvari* / *predvariša*, avšak textová štruktúra *ypakoia* nezodpovedá samopodobenu.

Hoci sa zdá, že uvedeným spôsobom vieme získať obraz o nápeve samopodobenu, ďalšia analýza ukazuje, že nájdená melódia SP je vo svojej podstate stále iba základný sedálnový nápev, len rýchlejší a v odlišnom ladení stupnice.

Neskôr nachádzame samopodoben „*Skóro predvari*“ v podstatne jednoduchšej podobe v novej ruténskej tradícii (L1816 – s red. úpravami), s ktorou sa zhodujú aj niektoré pramene prostopenia (J1087, Choma). Na tento model nadvázuje haličská tradícia, ktorá však mení ladenie stupnice.

V *prostopení* tento samopodoben uvádza iba Racin, avšak v spornej úprave. Reálne v praxi sa nepoužíva, alebo ak áno, tak s haličskou melódiou. Nositel'om vlastnej „mukačevsko-prešovskej“ melódie „*Skóro predvari*“ je tak iba paschálny ypakoi, ktorý je prekvapivo blízky bukovinskej melópii.

// In the contemporary post-Byzantine tradition the melos of „Tachy prokatalabe“ is simple and similar to the troparic models. In Serbian tradition no special melody was found, a standard troparic model is used. Only the tradition written down in chant-books from Bukovina a model melody appears and it is close to the Ruthenian BR and PP variants.

In RI/BR a samopodoben „*Skóro predvari*“ (SP) usually does not appear in chapters of automela. Only in J480 a short fragment was written down, however it is enough to figure out the iterative melos. This melos should be used for the sessional hymn 1b „Voskresl jesí“, but in most RI it is put under the notes of a standard argon melody for sessionals. On the other side, the melody of SP is used in J672 for the two older sessional hymns 1a,c of the first series. The newer 1b, which should bear the melody, is not here.

In J002, J228 the melody of SP is applied to the paschal ypakoi „Predvariša útro“, probably due to the similarity in the incipit, byt the textual structure is different.

It seems, that there are enough sources to get the melody of the automelon, however a further analysis reveals that this model of SP in its essence IS the basic BR melody of sessionals – some faster (not argon) and in different scale.

In the Galician tradition the melody of SP is markedly simplified and in two different scales.

In Prostopinije the automelon appears only in the irmologion of Racin. Bokšay and Bobák fixed the melody (close to that from Bukovina) applied to the Paschal ypakoi.

Text

Utiereň v stredu // Oktoichos, Wednesday matins

Ταχύ προ-κα-τάλα-βε, 7 πρίν δουλωθήναι ημάς, 7
εχθροίς βλασφημούσι σε, 7 καί απειλούσιν ημίν, 7
Χριστέ ο Θε-ός ημών, 7
ά-νε- -λε τώ Σταυρώ σου, 7 τούς ημάς πολεμούντας, 7
γνώτωσαν πώς ισ-χύ- -ει, 7 ορ- θοδό-ξων η πίστις, 7
πρεσβείαις τής Θεοτόκου, 8
μό-νε φιλάνθρωπε. 6

Σκόρω πρεδελρή, πρέκτε δάκε νε πορλοτήμια
εργώμις χλαψυμις τὰ, ἡ πρετάψυμις ήλιμ
χρῆτε εἶκε ήλιψ:
πογδεὶ κρήτομις τεοήμις εορίψυια ήλις,
δι ογραζδικέιτε, κάκω μόζετε πραβοειάνηχις εέρα,
μᾶτελμη εῦπι, έδηνε ψλεψκολιόγε.

Utiereň v nedel'u: // Oktoichos, Sunday matins

Α-νέστης ως α- -θά- να- -τος, 8 από τού ἀδου Σωτήρ, 7
συνήγειρας τόν κόσμον σου, 8 τή Αναστάσει τή σή, 7
Χριστέ ο Θεός η-μών, 7
έθραυσας ἐν ισχύ- -ϊ, 7 τού θανάτου τό κράτος, 7
έ-δει- -ξας Ελε- -ήμον, 7 τήν Ανάστασιν πάσι, 7
δι-ό σε καί δο-ξάζομεν, 8
μό- νε Φι-λάνθρωπε. 6

Βοικρεις έτη ἕικω εεζιμέρτηνιй ѡ γρόβα επε,
ιοβοζδεήγλις έτη μίρζ τεοή սիլօι πεοέю
χρῆτε εἶκε ήλιψ,
ιοκρδшнілз έті въ крѣпостні смѣртн державѣ,
показалз έті мѣтнвє, өсикрнїе өсѣмз:
πτѣмже τὰ ἡ ολάβιμις έδηνε ψλεψκολιόγε.

Προλαβούσαι τόν ὄρθρον 7 αι περί Μαριάμ, 6
καὶ ευρούσαι τόν λίθον 7 αποκυλισθέντα (**τού μνήματος**), 6 (+4)
ήκουον εκ τού Αγγέλου, 8

Τόν εν φωτί αϊδίῳ υπάρχοντα, 12
μετά νεκρών τί ζητείτε ως ἀνθρωπον; 12

βλέπετε, τά εντάφια σπάργανα, 11
δράμετε, καὶ τώ κόσμῳ κηρύξατε, 11

ως ηγέρθη ο Κύριος, 8
θανατώσας τόν θάνατον, 8
ότι υπάρχει Θεού Υιός, 9
τού σώζοντος τό γένος τών ανθρώπων. 11

Предварявшая огнью
также въ марии,*
и въгрѣваша камень
швальенъ (въ грѣхъ)¹,
съишахъ въ лѣсе:

ко сѣкти присноєзпѣмъ сѣзпаго,*
из мѣртвымъ чтò ищете въикъ человѣка;

вѣднте, грѣбенъ пелены.*
трецинте, и міръ проповѣднте,*

въикъ воста гдѣ,
оѣмѣртвѣбыи смерть,*

въикъ єитъ сѣз бѣла,
спасищага рода человѣческии.

---

¹ V Lavrskom kondakari aj v J002 tieto slova chybajú. // In the Lavra kondakarion and in J002 are these words missing.
4

Nápev // Melos

Neobyz.

Sn1259 Ta- χύ προ- κα- τά- λα- βε, πρίν δου-λω-θή- ναι η- μάς,

HS Ta- χύ προ- κα- τά- λα- βε, πρίν δου-λω-θή- ναι η- μάς,

Fok Av- έ-στης ως α- θά- να- -τος, α- πό τού á- δου Σω- τήρ,

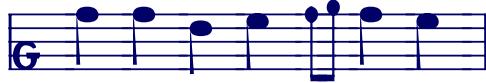
Amv Κό-ρω πρεδ-βλ- ρή, πρέ- κδε λά- ψε ήε πο- ρλ- εο- τήμ-ια

Tod Κό-ρω πρεδ-βλ- ρή, πρέ- κδε ήε πο- ρλ- εο- τήμ-ια

Vorob Κό- ρω πρεδ- βλ- ρή, πρέ- κδε λά- ψε ήε πο- ρλ- εο- τήμ-ια

Urs De grab ne în- tâm-pi- nă pre noi,
mai ‘na- in- te pâ- nă ce nu ne ro- bim,

Sn1259 > ↗ > — ↗ > ↘ > ↗ — — ╱ ↗ > ↗
εχθροίς βλασφημούσι σε, καὶ απειλούσιν ημίν,
HS > ↗ > — ↗ > ↘ > ↗ — — ╱ ↗ > ↗
εχθροίς βλασφημούσι σε, καὶ απειλούσιν ημίν,
Fok > ↗ > — ↗ > ↘ > ↗ — — ╱ ↗ > ↗
συνήγειρας τόν κόσμου σου, τῇ Αναστάσει τῇ σῇ,
Amv > ↗ > — ↗ > ↘ > ↗ — — ╱ ↗ > ↗
εραγώμ^х χ^δ λαψ्यιμ^х τὰ ἡ πρετάλψ्यιμ^х οάμ^х
Tod > ↗ > — ↗ > ↘ > ↗ — — ╱ ↗ > ↗
εραγώμ^х χ^δ λαψ्यιμ^х τὰ ἡ πρετάλψ्यιμ^х οάμ^х
Vorob > ↗ > — ↗ > ↘ > ↗ — — ╱ ↗ > ↗
εραγώμ^х χ^δ λαψ्यιμ^х τὰ ἡ πρετάλψ्यιμ^х οάμ^х
Urs > ↗ > — ↗ > ↘ > ↗ — — ╱ ↗ > ↗
când vrăj-ma-șii Te hu- lesc pre Ti- ne și ne în- gro-zesc pre noi

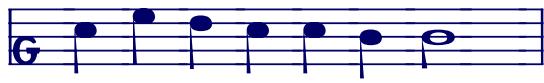
Sn1259

← ↘ > ≈ >

HS

Fok

Χρι-στέ ο Θε-ός η-μών,

Amv

Tod

Χρ̄- τ̄ ε ε̄ κε μάλιστ:

Vorob

Χρ̄- τ̄ ε ε̄ κε μάλιστ:

Urs

Chri-sto^a-se Dum-ne- ze- ul nos- tru.

Sn1259   *—. ε> η < η < λ > — ε> > λ > π > τ*
 áν- ε- λε τώ Σταυ-ρώ σου, τούς η- μάς πο- λε- μούν- τας,

HS   áν- ε- λε τώ Σταυ-ρώ σου, τούς η- μάς πο- λε- μούν- τας,

Fok   é-θραυ-σας éν ισ- χύ- ī, τού θα- νά- του τό κρά- τος,

Amv   πο- γδ̄- ε̄η κρ̄- τόμ̄ τεο-ήμ̄ εο- ρ̄ο- ψι-λ ηάς,

Tod   πο- γδ̄- ε̄η κρ̄- τόμ̄ τεο-ήμ̄ εο- ρ̄ο- ψι-λ ηάς,

Vorob   πο- γδ̄- ε̄η κρ̄- τόμ̄ τεο-ήμ̄ εο- ρ̄ο- ψι-λ ηάς,

Urs   Pier- de cu cru-cea Ta pre cei ce se lup- tă cu noi,

 Sn1259   *—. ε γ η υ γ — δ η
γνώ-τω-σαν πώς ισ- χύ- ει, ορ- θο- δό- ξων η πί- στις,*

 HS   *γνώ-τω-σαν πώς ισ- χύ- ει, ορ- θο- δό- ξων η πί- στις,*

 Fok   *έ- δει- ξας Ε- λε- ή- μον, τήν Α- νά- στα-σιν πά- σι,*

 Amv   *ΔΔ ογ- βλ- βδ- μβ- ιοπ- κά- κω μό- ζεπ- πρ- βο- βλάβ- ηγιχ- ββ- βλ,*

 Tod   *ΔΔ ογ- βλ- βδ- μβ- ιοπ- κά- κω μό- ζεπ- πρ- βο- βλάβ- ηγιχ- ββ- βλ,*

 Vorob   *ΔΔ ογ- βλ- βδ- μβ- ιοπ- κά- κω μό- ζεπ- πρ- βο- βλάβ- ηγιχ- ββ- βλ,*

 Urs   *# ca   să cu- noa-   scă cât poa-   te cre-   din- ța   drept cre-din-cio- și- -lor*

Sn1259

> —. ↗ ↗ ↗ > ↗ > ↗ > ↗ > ↗
 πρεσ-βεί-αις τής Θε- ο- τό-κου, μό- νε φιλ-άν- θρω- πε.

HS

πρεσ-βεί-αις τής Θε- ο- τό-κου, μό- νε φιλ-άν- θρω- πε.

Fok

δι- ο σε καί δο- ξά- ζο-μεν, μό- νε Φιλ-άν- θρω-πε.

Amv

ΜΑΤ- ΒΑ- ΜΗ ΕΨ̄Ι, Ε- ΔΗ- ΉΕ ΨΛ- ΒΦ- ΚΟ- ΛΙΘ- ΥΕ.

Tod

ΜΑΤ- ΒΑ- ΜΗ ΕΨ̄Ι, Ε- ΔΗ- ΉΕ ΨΛ- ΒΦ- ΚΟ- ΛΙΘ- ΥΕ.

Vorob

ΜΟ- ΛΗΤ-ΒΑ- ΜΗ ΕΨ̄Ι,

#

#

b

#

b

b

#

b

#

b

#

b

#

b

#

b

#

b

Urs

Pen-tru ru- gă- ciu- ni- le Năs-că- toa-rei de Dum-ne-zeu

Vorob

Ε- ΔΗ- ΉΕ ΨΛ- ΒΦ- ΚΟ- ΛΙΘ- ΥΕ.

#

#

b

#

b

b

#

b

#

b

#

b

#

b

#

b

#

b

Urs

u- nu- le iu- bî- to- riu-le de oa- meni.

BR

Automelon

J480 fragm.

The musical notation consists of a single staff with a key signature of one sharp (F#) and a common time signature. It features a series of eighth-note pairs followed by a breve note, then a series of eighth-note pairs again. The lyrics are written below the staff:

Οικό_ ρω Πρεδ_βλ_ ρή, Δλ_ Ζε Ηε πο_ βλ_ Εο_ Τημ_ ελ . . .

Ypakoи

И_ **Р**е_ ка_ **Р**и_ ша_ оу_ то_ га_ же_ ш_ ма_ **Р**и_ и

И_ **Р**е_ ка_ **Р**и_ ша_ оу_ то_ га_ же_ со_ ма_ **Р**и_ и_ то

и_ шб_ **Р**и_ то_ ша_ ка_ м^н Шкале^н и_ салыша_ х^н ш_ а_ ге_ ла

и_ шб_ **Р**и_ то_ ша_ ка_ м^н Ш_ ка_ л^н салыша_ х^н ш_ а_ ге_ ла

и_ же_ во_ си^нт^н п^ни^н с^ни^н с^ни^н го

и_ же_ во_ си^нт^н п^ни^н с^ни^н с^ни^н го

и^н и^н и^н и^н га_ ко_ ча_ о_ **к**и_ ка

ко_ м^ни^ни^ни^ни^н и^н и^н и^н га_ ко_ ча_ о_ **к**и_ ка

и_и_ д_к_ те_ г_о_ и_и_ А_ пе_лен_и_ те_ц_к_ те_ м_и_ о_х_ п_о_ по_ к_е_ д_к_ те_

и_и_ д_к_ те_ г_о_ и_и_ А_ пе_лен_и_ те_ц_к_ те_ и_и_ о_х_ п_о_ по_ к_е_ д_к_ те_

и_а_ ко_ в_о_ с_па_ г_о_ с_п_о_ х_ м_е_оп_и_ и_и_ и_и_ со_ м_е_о_

и_а_ ко_ в_о_ с_па_ г_о_ с_п_о_ х_ м_е_оп_и_ и_и_ и_и_ с_м_е_о_

и_а_ ко_ е_ с_и_ б_о_ ж_и_ с_па_ с_аго_щаго

и_а_ ко_ то_ е_ с_и_ б_о_ ж_и_ с_па_ с_аго_щаго

г_о_ ч_а_о_ к_и_ ч_е_ с_к_и_ .

г_о_ ч_а_о_ к_и_ ч_е_ с_к_и_ .

Sedálny 1ac // Sessional hymns 1ac

J672 – s nápevom „Skoro predvari“ // put on the melos of „Skoro predvari“

J672.

Бо́ ўп́шё на гробы́хъ и плачено́ а́гн́ скаго непеп́лъше ми́ ро́но си́ ца

ко́ пе́ пе́ по дна́хъса́ гла́го́ло́ши

е́ да оу́ кра́деса́ рабо́никъ ѿ́въе́ си́ ви́ и ѿ́

е́ гда́ ля́ко́ спа́нке́ пе́де́ про́по́вѣда́ ви́ко́ спа́нке́ и́

ко́ и́спи́хъ ко́ кре́ссе́ гла́съ си́хъ во́ а́дѣ

по́ да́лъ жи́бо и́ко́не́ се́ни́ и́

J672. **С**ла_ва_ Ш_ и_ съиХ и съА_ то_ мХ_ дХ_ ХХ

и_ на_ нѣ_ и_ ве_ гда_ и_ во_ вѣки_ вѣ_ ко_ а_ ми.

Те_ є_ єе_ ли_ чА_ є_ БОГОРОДИЦЕ_ єо_ пї_ го_ Ѣє

ты_ є_ си_ го_ да_ Ш_ ие_ джк_ ие_ нен_ є_ ие_ но_ Ш_ сѣ_ че_ сѧ_ хри_ сто_

и_ єо_ да_ та_ а_ до_ ва_ да_ да_ да_ єи_ .

Halič // Galicia

L1816

J1087

Dol

Pol

Бо́к- рω   прεд-вλ- ρн, прεж-де дά- жε нε по- ρλ- бο-   тήм- ια

L1816

Бρа- гώμз χ⁸-лλ-ψыл^х тλ, һ прε-тλ-ψыл^м на^м х^х- тє бό- жε нашз:

J1087

Брa- гώмз χ⁸-лλ-ψыл^х тλ, һ прε-тλ-ψыл^м на^м х^х- тє бό- жε нашз:

Dol

Брa- гώмз χ⁸-лλ-ψыл^х тλ, һ прε-тλ-ψыл^м на^м х^х- тє бό- жε нашз:

Pol

Брa- гώмз χ⁸-лλ-ψыл^х тλ, һ прε-тλ-ψыл^м на^м х^х- тє бό- жε нашз:

L1816

по_ г⁸_ бы_ к⁸_ тó_м тво_й_м бо_ рó_ щы_ а_ на_сз,

J1087

по_ г⁸_ бы_ к⁸_ тó_м тво_й_м бо_ рó_ щы_ а_ на_сз,

Dol

по_ г⁸_ бы_ к⁸_ тó_м тво_й_м бо_ рó_ щы_ а_ на_сз,

Pol

по_ г⁸_ бы_ к⁸_ тó_м тво_й_м бо_ рó_ щы_ а_ на_сз,

L1816

да_ о_и_ р_а_ з⁸_ м⁸ю_т_з ка_ к_о_ м_о_ж_е_т пр_а_ в_о_ сл_а_в_ н_ы_х в_и_к_ р_а,

J1087

да_ о_и_ р_а_ з⁸_ м⁸ю_т_з ка_ к_о_ м_о_ж_е_т пр_а_ в_о_ сл_а_в_ н_ы_х в_и_к_ р_а,

Dol

да_ о_и_ р_а_ з⁸_ м⁸ю_т_з ка_ к_о_ м_о_ж_е_т пр_а_ в_о_ сл_а_в_ н_ы_х в_и_к_ р_а,

Pol

да_ о_и_ р_а_ з⁸_ м⁸ю_т_з ка_ к_о_ м_о_ж_е_т пр_а_ в_о_ сл_а_в_ н_ы_х в_и_к_ р_а,

L1816

мо_ линтвами бо_ го_ ро_ дн_ цы, є_ дн_ не чл_ вѣ_ ко_ люб_ че.

J1087

мо_ линт_ вл_ мн_ бѣ_ єдн_ не чл_ вѣ_ ко_ люб_ че.

Dol

мо_ линт_ вл_ мн_ бѣ_ єдн_ не чл_ вѣ_ ко_ люб_ че.

Pol

мо_ линт_ вл_ мн_ бо_ го_ ро_ дн_ цы, є_ дн_ не чл_ вѣ_ ко_ люб_ че.

Prostopenie // Prostopinije

Samopodoben // Automelon

Racin

око рв пред бл ри, прежде должна не погр бо тим са
 вра гаш ла шимз тл,
 н пре тл шимз нам хр тв бо же нашз:
 по гаш ни китомз твоимз бо рв шимз ла наз,
 и ог ра заш мк иотз каик можетз православ ных вк ра,
 мо лиг бл ми бци адие че ло вк ко лоб че.

Racin

Ypакoi

Bokšay

Bobák

Пред- ба- рибашыя о'тро та-же ѿ ма- ри- и,

Bokšay

Bobák

и ве-рите-ши-я ка- мень ѿ ба- ленъ ѿ гро- ба,

Bokšay

Bobák

и ви- ши- хъ ѿ аг- ге- ли:

Bokšay

Bobák

ко се-тие при- сно- ви-тии въ- ши- го,

Bokšay

Bobák

из мера- быши чито- ни- пие та- же ло- ви- ка;

Bokšay

БИ_ АН_ ТЕ ГРÓБ_ НЫ_ А ПЕ_ АС_ НЫ.

Bobák

ТЕ_ ЦЫ_ ТЕ, һ Мíрð пропо_ БИ_ АН_ ТЕ,

Bokšay

ІА_ КВ_ ЕО_ СТА_ ГДЬ, ОГ_ МЕРТ_ БИ_ ВЫЙ СМЕРТЬ,

Bobák

ІА_ КВ_ ҃СТА_ ГДЬ ЕО_ ГА,

Bokšay

СТА_ ІА_ КВ_ ПЛА_ ГВ_ РÓД_ ЧЕ_ АО_ БИ_ ЧЕ_ КИЙ.

Bobák

Rozbor // Analysis

Neobyz.

Neobyzantský po-chrysanthovský nápev sa melodicky líši od variantu v Sn1259. Majú však zhodnú štruktúru presne zodpovedajúcemu textu. Nápev je jednoduchý, podobný tropárom a zrejme vychádza z psalmódie.

Jeho stupnica bola v Sn1259 pravdepodobne štandardná, v dnešných prameňoch je už mäkkoo-chromatická.

// The chrysanthine melos melodically differs from the variant in Sn1259. However, their structure is the same and exactly fits the text. The melody is simple and probably stems from the psalmody.

The scale in Sn1259 was probably standard, in the sources it is already soft-chromatic.

Sn 1259	a	b	c	d	e	f
chrysanth.	a	b ⁻	c	d	e ⁻	f ⁺

V bukovinskej readícii (Ursuleac) je stupnica tvrdo-chromatická. Nápev prepisujeme v transpozícii (bez istoty, ktorá by bola daná martyriami) tak, aby bol v súlade so sedálom „Udivíšja Iosif“. Vorobkevič uvádzá rovnaký nápev (označený ako grécky), ale bez zníženia tónu h.

// In the tradition of Bukovina (Ursuleac) the scale is hard-chromatic. The melos is transcribed (without having martyria to ensure the localization) in the same height as „Kateplagi Iosif“. At Vorobkevič there is the same melody (labeled as Greek), but without lowering the tone b (thus declining from the hard-chromatic sound).

Vorobkevič	a	b	c [#]	d	e	f
Ursuleac	a	b ^b	c [#]	d	e	f

Chrysanthovský nápev je zostavený z priebežných formúl ukončených tónom d a záverových formúl ukončených tónom h (=b). Aj celkové ukončenie sedálmu je na tóne h, teda v submóde *mesos tetartos*.

Bukovinský nápev, napriek melodickej odlišnosti, má podobnú štruktúru. Je zostavený z priebežných formúl ukončených tónom d a záverových formúl ukončených tónom a. Celkové ukončenie sedálmu je na tóne a, teda rovnako ako je to v prípade ruténskeho základného nápevu sedálnov podľa BR.

// The chrysanthine melos consists of transient formulae ending on d and closing formulae ending on b. The whole sessional hymns ends also on b, in the submode *mesos tetartos*.

The melody from Bukovina, despite melodic divergencies, has a similar structure. It uses also transient formulae ending on d and closing formulae ending on a (just as the BR basic melos argon for sessionals).

BR

Stupnica // The scale

Prepis cez transpozíciu vizuálne uľahčuje porovnanie s normatívnou byzantskou stupnicou.

Stupnica ruténskeho BR nápevu je charakteristická základným tónom **d**, a zvýšenými tónmi c#, f# – ak je notový zápis dôsledný. Rukopisy sa rozchádzajú pri tóne G, ktorý je výslovne ako G fixovaný v J002 (následne melódia preskakuje tón c#, aby sa vyhla tritonu), kým v ostatných zdrojoch by podľa nôti mal byť G#.

Porovnanie s hlavným nápevom sedálkov ukazuje rozdiel pri tónoch c, f (sedálkový nápev), resp. c#, f# (SP). Ide o zásadný rozdiel v celkom vyznení melódie a je zatiaľ otvorenou otázkou, ako tento rozdiel vznikol. V každom prípade, stupnica sedálkov je pôvodná normatívna byzantská stupnica 4. hlasu a teda nemôže nebyť správna. Odchýlky v stupnici SP sa do istej miery zhodujú s preladením novobyzantskej stupnice 4. hlasu na tvrdochromatickú pri niektorých sedálnoch, môžu teda súvisieť s vývojom v gréckom prostredí a reflektovať nápevy iného obdobia.

// The transcription and reading through transposition enables a quick visual comparation with the normative Byzantine scale.

The scale of the Ruthenian BR melos for SP has a basis on **d** and raised tones c#, f# (if the notation is complete). The tone G is fixed as G in J002 (melody omitting c# and avoiding the tritonus), in other mss. it is probably G#.

The comparation with the main melody for sessionals displays differences in tuning, namely the the tones c, f (sessionals) vs. c#, f# (SP). It is not known exactly why these difference arose. Nevertheless, the scale of the sessionals is the normative Byzantine scale (surely correct). The changed scale at SP resembles similar changes at “Udivísja Iosif” and it may be probably explained through the Byzantine hard-chromatic retuning of “Kateplagi Iosif”.

SP

J002

G a b c[#] d e f[#]

J228/672/480

G[#] a b c[#] d e f[#]

sedalen // sessionals

a b c d e f

* * * * *

Nápev je iteratívny, tvorí ho jediná opakovaná formula A. V nej rozlišujeme úvodnú časť I, flexibilný deklamačný úsek D a záverový motív C.

// The melos is iterative, its repeated formula A consists of initium I, declamation D and closing C.

A/I

J002.

J002.

J480

J228.

J228.

J672.

J672.

J672.

J672.

J228.

A/D

The image displays a vertical stack of eight musical staves, each consisting of five horizontal lines. A yellow vertical bar is positioned on the far left of each staff, and a cyan vertical bar is on the far right. The staves are labeled on the left side:

- J002/480
- J002/228/672
- J002
- J228/672
- J228
- J1672
- J002.
- J002..

Each staff contains black musical notes. In the first two staves, there are three eighth-note groups. In the subsequent staves, the note patterns become more complex, featuring eighth-note groups, sixteenth-note patterns, and quarter notes. The notes are primarily black dots, with some having small stems or dashes.

A/C

The musical score displays ten staves of Gregorian chant notation. The notation is based on vertical stems with small horizontal dashes. The staves are labeled with numbers: J480, J002., J228., J228., J002., J002., J002., J672., J672., J672. A thick blue vertical bar highlights a segment of the music, spanning from the start of the first staff to the end of the ninth staff. In the final staff (J672.), a red mark is placed on the note in the second measure.

Formula sa končí tónom *a*, čo nie je v súlade s normatívnym základom *d* pre 4. hlas. Predpokladáme, na základe analógie s „Udivisia Iosif“, že pôvodné ukončenie iteratívnej formuly mohlo byť tvorené zostupom k tónu *a* a následným výstupom k *d*. Ten výstup ostal zachovaný aj tu, ale k tónu *d* sa už nestihol dopracovať, alebo presnejšie povedané, tón *d* sa presunul na začiatok novej formuly.

// The formula ends on *a* in contradiction with the normative *d*-basis of the 4th echos. Compared to „Kateplagi Iosif“ it may be assumed, that the original closing was formed by an ascent to *d*. Leter the ascent remained preserved, but shorter (not reaching *d*) or shifting the final note *d* to the first syllable of the next formula.

Koncová formula // Final formula

Predĺžený záver v J228 je rovnaký ako v 8. hlase BR.

// The extended ending in J228 is that of the plag. 4th echos BR.

The image displays a musical score with three staves of music. The top staff shows measures J002 and J228. A yellow vertical bar highlights the end of measure J228. The middle staff shows measures J002.1 and J228.1. A cyan vertical bar marks the beginning of J228.1, and a grey vertical bar marks its end. The bottom staff shows measure J672.1, with a cyan vertical bar marking its beginning.

Pôvod nápevu // The origin

Bránou k širším súvislostiam otázky o pôvode nápevu samopodobenu je porovnanie s BR nápevom sedálnov. Podstatné je pritom správne zosúladenie základného tónu *d* pri transpozícii v prepise nápevov, a to napriek nesúladu stupníc.

// A comparation of the formula A in SP and in sessional hymns (despite the different tuning) reveals the same melodic contours.

A/I

sedalen

SP

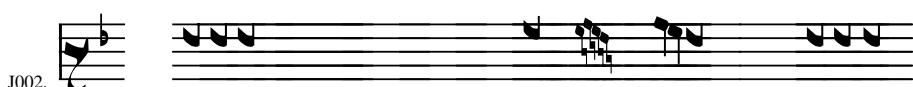
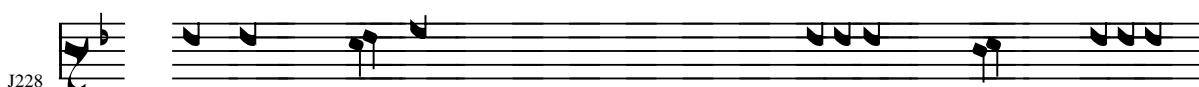
Úvodná časť iterovanej formuly „Skôro predvarí“ sa zhoduje so začiatkom prvej formuly nápevu sedálnov.
// The initial portion A/I from SP matches the higher initium of the first formula in sessionals.

A/D

sedalen // sessional hymn

SP

A/C

sedalen

The image shows two musical staves. The top staff, labeled 'J005/002', represents the 'A/C' section of a sedalen chant. It features a single melodic line with various note heads (black, white, and open) and rhythmic values (eighth and sixteenth notes). The bottom staff, labeled 'J002.', represents the 'SP' section. It also features a single melodic line with similar note heads and rhythms. Both staves are set against a background of vertical bar lines, indicating measures. The notation uses a standard musical staff with a clef and key signature.

Porovnanie ukazuje, že široký nápev sedálkov je vo svojej podstate diplasiasmos užšieho nápevu, ktorý sa zachoval ako samopodoben, resp. podoben „Skóro predvarí“. Ide teda technicky o ten istý nápev, v dôsledku čoho by sme mohli konštatovať, že vlastný nápev samopodobenu sa v RI nezachoval a nápevy, ktoré by sa formálne dali za samopodoben považovať, sú v skutočnosti len iným (azda pôvodnejším) variantom základného sedálkového nápevu.

Otázkou však je, či vôbec niekde existoval osobitný nápev pre daný samopodoben. Aj v novobyzantskej tradícii tiež ide o analógiu tropárového (psalmodického) modelu, teda samopodoben nemá osobitnú melódiu, ale iba štruktúru reflektujúcu poetickú stavbu textu a prízvuky. Podobne v BR preto nie je namieste očakávať osobitnú melódiu, a vzhľadom na menej striktný prístup k textu ani osobitnú štruktúru. Jediným špecifíkom tak môže byť, v snahe o odlišenie od základného tropárového a sedálkového modelu, práve odlišná stupnica, čo sa v dnešnej gréckej tradícii zachovalo len v „Udivísja Iosif“, ale v istom období toto iné ladenie mohlo zasiahnuť viaceré samopodobenky.

// The melos argon of the sessional hymns is in its essence a diplasiasmos (twice slower rhythm and comminution of notes) of the more concise melody preserved in SP or its prosomoia. Technically it is the same melody, therefore we could assume that the very automelon was not preserved in BR and its missing melody was replaced with that of sessionals. But this conclusion is probably not correct.

It is a question, if there ever existed a special melody for SP. In the Neobyzantine settings the melody is also only an analogy of the troparic/psalmodic model. The essence of the automelon is probably only the structure of the melody matching the text, not the common melodic formulae. Therefore in BR there is no reason to search for a special melody, and due to a loose understanding of the text structure there is also no special melodic structure (hard to find any at a one-formula iterative model).

So the different tuning can be the only intentional decline in order to discern the automelon SP from other chants. In the Neobyzantine tradition „Kateplagi Iosif“ is an example of such a changed scale – probably there were areas and centuries with more chants using a different scale.

Halič // Galicia

Za haličský nápev v prípade SP považujeme typologicky blízke príbuzné melódie z L1816 (novší RI), J1087 (staršie prostopenie) a spevníky Dolnického a Polotňuka (vlastná haličská tradícia).

// In the case of SP we consider as Galician chant similar melodies from L1816 (late RI), J1087 (older Prostopinije) and the chantbooks of Dolnickij and Polotnuk (the essential Galician chant).

Stupnica // Scale

Uvedené haličské nápevy sa realizujú v dvoch rozličných ladeniach. Pravdepodobne pôvodnejšie J1087 a L1816 majú stupnicu rovnakú ako nápevy SP v BR. Vlastné haličské nápevy (Dol, Pol) sa akoby prelaďujú na štandardnú stupnicu sedálkov a tropárov. Otázkou je, či ide o výsledok zámernej reformy, alebo o dôsledok viachlasného spevu, pri ktorom sa v určitom momente za základnú melódiu začala považovať jej horná tercia. Tento jav „hornej tercie“ nie je v haličskom prostredí výnimcočný, hoci určité pochybnosti pri danom samopodobene vyvoláva jeho dôsledne plošný charakter a absencia vývojových medzistupňov.

// The Galician melodies have two different tunings. The older variants (J1087, L1816) use the same scale as SP of the BR. The galician models (Dol, Pol) replaced this tuning with the standard scale of troparia. It is not known, if this changed was a result of an intentional reform, or it is a replacing of the original melody with its higher third. Preferring of the higher third is common in the Galician tradition, however in this case no intermediate stages of development were found and the exact lifting up a third with no exceptions also seems suspicious.

J1087, L1816

G a b c[#] d e f[#]

Dol, Pol

G a b^b c d e^b f

* * * * *

Nápev je iteratívny, s jedinou opakovanou formulou A. V L1816 a Pol je melódia na mnohých miestach deformovaná úsilím o dodržanie prízvukov, v našom prehľade do istej miery budeme výsledky takýchto úprav ignorovať ako sekundárne.

// The melos is iterative, repeating one formula A. In L1816 and Pol the melody is often deformed by accent-fitting arrangements – these irregularities will be ignored.

Formula A priebežná // transient

The image shows five musical staves, each representing a different source for Formula A. The sources are labeled on the left: L1816 (top), L1816 (second), J1087, Dol, and Pol. Each staff consists of five horizontal lines representing a musical staff. The notes are represented by vertical stems with small horizontal dashes at the top, indicating pitch and duration. The first four staves (L1816, L1816, J1087, Dol) show a single ending for the formula. The fifth staff (Pol) shows a different ending, featuring a sequence of eighth-note pairs.

Ak odhliadneme od rozdielov v ladení, v J1087 a u Doľnického má formula rovnaký jednoduchý tvar. U Polotňuka sa deklamačná časť delí na dva úseky, s reperkusou *e* (e^b) a *d*. To isté sa dá povedať o L1816, kde však rovnú deklamáciu zvlňujú rozmanité zvýraznenia prízvukov.

V L1816 je koncový tón *a* rovnaký ako v BR a bukovinskej tradícii. V J1087, Dol, Pol sa koncový tón zvýšil o terciu na *c*, ale posledná formula sedálmu zachováva tón *a*.

// Putting aside the different tunings, in J1087 and at Dol the formula is clean and simple. At Polotňuk the declamation has two parts – on *e* (e^b) and on *d*. The same holds probably for L1816.

The final tone is *a* in L1816 (just as in BR and the melodies from Bukovina). The other three sources lift the ending of formulae to *c*, except the very last one remaining *a*.

Formula Az koncová // final

Osobitný tvar poslednej formuly nachádzame iba v J1087 a L1816.
// A special last formula is found only in two of the sources.

V J1087 sa kadencia iba v detailoch líši od štandardného znenia.
// In J1087 the cadence is not far from the basic form.

J1087

мо_ лі́т_ ва_ ми ɛ̄ци ɛ̄ді́нє
чл_ вѣ_ ко_ лі́б_ че.

V L1816 má naopak posledná formula odlišné znenie a charakter predĺženého záveru.
// In L1816 the last formula is an extended closing motif.

L1816

мо_ лі́т_ ва_ ми ɛ̄ци ɛ̄ді_
нє чл_ вѣ_ ко_ лі́б_ че.

Pôvod nápevu // Origin

Haličský nápev je jednoduchším variantom ruténskeho nápevu BR. Ich podobnosť možno vidieť na farebnom zvýraznení zodpovedajúcich si úsekov. Prvá časť haličskej formuly vychádza z vyšej A/I zachovanej v J672. V J672 po výstupe *cde* hned' nasleduje deklamácia na *d*, zatiaľčo v haličskom nápeve sa vrchol *e* rozvinul do deklamácie, ktorá sa až neskôr vrátila k deklamácii na *d* (Pol, L1816), prípadne sa nevrátila vôbec (Dol, J1087).

Predĺžený záver v L1816 tiež vykazuje podobnosti so záverom v J672 a J002, a pomáha pochopíť vzájomnú súvislosť variantov J002 a J672.

// The Galician melos is a more simple variant of the Ruthenian BR setting. Their similarity may be seen on the coloured portions. The first halfth of the formula stems from the higher A/I preserved in J672. In J672 the ascent *cde* immediately flows into a declamation on *d*. In the Galician melodies the peak *e* (*e^b*) is extended to a declamation on *e* (*e^b*), and only later (Pol, L1816) or never (Dol, J1087) returning to the proper height *d*.

The extended final formula in L1816 is closely related to that in J002 and J672.

A

Musical notation example A showing five staves (J480, J672., Pol, L1816, J1087) with colored segments highlighting structural elements. The segments are yellow, green, cyan, magenta, and grey.

Az

Musical notation example Az showing three staves (J002, J672., L1816) with colored segments highlighting structural elements. The segments are yellow, cyan, grey, and green.

Prostopenie // Prostopinije

Stupnica // Scale

Nápev prostopenia u Bokšaya a Bobáka (ypakoi) sú doložené nielen písomne, ale aj v živej ústnej tradícii na „pôvodnom území“, ktorá umožňuje presne potvrdiť charakter stupnice.

Naopak, samotný samopodoben, doložený len v Racinovom irmologione (americká reedícia Bokšayovho irmologia s dodatkami), je bezpochyby poznačený výraznými redakčnými úpravami, ktorých cieľom je práve eliminácia „neštandardnej“ stupnice.

// In Prostopinije the melody of SP is applied to the Paschal ypakoi and preserved not only in a written form (Bokšay and Bobák), but also in the oral tradition – this allows to define the scale without any doubts.

The automelon with its proper text is found only in the irmologion of Racin and it seems that the melody was partially shifted in order to eliminate the nonstandard part of the scale.

Za normatívny nápev aj stupnicu považujeme varianty u Bokšaya a Bobáka. U nich vidno rovnaký pentachord G-d ako v BR, J1087, L1816. Horný tetrachord d-g naopak zodpovedá štandardnej byzantskej stupnici 4. hlasu, ako je to v haličských nápevoch a v príbuznej hlavnej melódii sedálnov BR.

Na jednej strane si preto môžeme klásiť otázku, či dve rôzne stupnice pre daný samopodoben v rôznych tradíciiach nie sú v skutočnosti len dvoma odlišnými pokusmi, ako zapísat neštandardne ladený nápev pomocou štandardnej stupnice – v oboch prípadoch je zápis čiastočne správny a čiastočne nedôsledný.

Na druhej strane musíme konštatovať, že stupnica nápevu prostopenia takmer presne zodpovedá tvrdochromatickej stupnici bukovinského nápevu (Ursuleac) – líši sa len pri tóne b^b, ktorý sa však v prostopení bud' **vycháva** alebo sa nachádza **v lokálnom minime**, kde nezníženie h o poltón možno ospravedlniť zákonom príťažlivosti.

// We consider as normative the melos and scale at Bokšay, Bobák. The pentachord G-d is the same as in older BR and Galician L1816, J1087. The upper tetrachord d-g fits exactly the standard Byzantine scale of the 4th. echos, together with the main BR melody for sessionals.

It cannot be ruled out that the preserved two different scales in BR are only two imperfect attempts to write down the same non-standard scaled melody in a standard scale. Both variants may be thus partially correct and partially not exact.

On the other side, the scale of Prostopinije fits nearly exactly the hard-chromatic scale of the Bukovinian melody (Urs). It differs only in the the b^b, which in Bokšay/Bobák is **avoided** or appears in a **position**, where the law of attraction allows the b to be not lowered.

* * * * *

Nápev je iteratívny, ale na rozdiel od BR a haličských variantov a v súlade s bukovinskou tradíciou, iterovaná formula A sa rozdelila na dve časti A1, A2.

// The melos is iterative. Differing from BR and Galician variants the iterative period consists of two formulae (the original A being divided to A1, A2) – exactly as in the tradition of Bukovina.

Formula A1

The musical notation consists of five staves, each with a clef (B-flat), a key signature of one sharp (F#), and a common time signature. The first staff is labeled 'Bokšay' and the last staff is labeled 'Bobák'. The notes are represented by vertical stems with small horizontal dashes indicating pitch and duration. The music is iterative, with each staff containing a different segment of the formula.

Formula A2

The musical notation consists of four staves, each with a clef (B-flat), a key signature of one sharp (F#), and a common time signature. The first two staves are labeled 'Bokšay' and the last two are labeled 'Bobák'. The notes are represented by vertical stems with small horizontal dashes. A grey vertical bar labeled 'var.' is positioned between the third and fourth staves, indicating a variation in the formula.

U Racina sa formula A2 začína o tón nižšie, deklamáciu realizuje na nástupnom vrchole a nie na pôvodnom deklamačnom tóne, a v tónovom znížení pokračuje až po predkadenčný pokles. Vlastná kadencia je už v štandardnej výške. Predpokladáme, že cielom tohto zníženia je pokus o „opravu“ neobvyklého ladenia.

// At Racin the formula A2 starts one pitch lower, the declamation runs on the initial peak and not on the proper tone *d*. It remains one pitch lower until the forecadential drop-down. The very cadence is in standard height. Probably this partial lowering was applied to „correct“ the non-standard scale.

Formula A12-z

U Bokšaya a Bobáka sú všetky formuly, vrátane posledných, rovnaké. U Racina sa posledný pári A1+A2 odlišuje od predošílých čiastočným zvýšením motívu o tón až o terciu.

// At Bokšay/Bobák all formulae are the same. At Racin the last pair A1+A2 differs from the previous ones and raises the motives one or two pitches higher.

A1

Musical notation for Formula A1. The top staff, labeled "Racin A1", shows a melodic line starting with a quarter note followed by a series of eighth notes. The bottom staff, labeled "Racin A1z", shows a similar melodic line, likely a slight variation or continuation of the first.

A2

Musical notation for Formula A2. The top staff, labeled "Racin A2", shows a melodic line starting with a quarter note followed by eighth notes. The bottom staff, labeled "Racin A2z", shows a similar melodic line, likely a slight variation or continuation of the first, with a longer duration indicated by a vertical bar line at the end.

Pôvod nápevu // Origin

Nápev prostopenia má styčné body so starším nápevom BR, s haličským aj bukovinským nápevom. Hoci nie je možné presne určiť, ako a v akej línii sa vyvinul do dnešnej podoby, je zrejmé, že je súčasťou a konkrétnym prejavom celej rodiny nápevov.

// The melody of Prostopinije is close to the before mentioned variants of BR, Bukovina, Galicia.

BR vs. PP

Porovnanie ukazuje, že nápev prostopenia má základy v BR, resp. v skupine nápevov, ktorej súčasťou boli dostupné zapísané melódie.

// It is obvious that the melody of PP stems from the older BR or from a tradition, of which the BR was a part.

A1

J002.
J480
J228.
Bokšay

A2

J002.
J480
J228.
Bokšay

Halič vs. PP

Haličský nápev, ako sme ukázali, vychádza z BR. Na ceste zjednodušovania melódie sa však nachádza ďalej než prostopenie, navyše má základy vo vyššom tvari formuly A (ako v J672), kým PP zachovalo úvodný **zostup** nadol k tónu *a*.

// The Galician melody, also coming from the BR (closer to the higher variants of J672), is more simple and straight than the variant of PP, where the **descent** to *a* was preserved (closer to the J002/480/228).

Bukovina vs. PP

Porovnanie prostopenia s bukovinským nápevom ukazuje najviac podobností, a to osobitne v detailoch, ktoré v BR nenachádzame. Zároveň vysvetľuje odlišný nástup A1 Racinovho variantu.

// The variant of PP shares with the Bukovinian melos many features that are not seen in the BR (two formulae iterated, the shape of A1 at Racin, the scale, etc.)

A1

A2

BR

automelon

Ско- рω   пре-дка- ри,   пре-жде дáже не по- ри- бо-   ти-м- ся
 бр- гóмz   8-   ла-щы́м та- и   пре- тáщы́м на-мz
 8-   ти-   бо-   же   на-шz:
 по- г8-   и-   кр-то-м тво-и-м   бо- ри-   щы-л-   на-мz,
 8-   8-   8-   8-   8-   8-
 да   о- ри- з8-мб- ит- ка- ки мόжет право- слáв-ныих ви- ри,
 8-   8-   8-   8-   8-   8-
 мо- ли-т- ви- ми бо- го- ро-дицы, 8- дине чело- ви- ко- ли-б- че.

1b

Ypakoi

б б б
 ॥ ред-ва-рнв- шы-л о́йт-ро ы- же ѿ- ма- ри- н,
 б б б
 ѿ- ѿ- рѣт- шы-л кá-менъ ѿ- вл- ленъ илý-ша-хъ ѿ- ы- ге- а:
 б б б
 во- се- ти- при-ено- ѿ-ши-нѣмъ ѿ-шиаго,
 б б б
 съ мѣрт-вый-ми чито ѿ- ѿ- ти- ы- кв- че- ло- вѣ- ка;
 б б б
 ви- дн- ти, грѣб-ны-л пе- лѣ- на-
 б б
 ти- цы-ти, ѿ- міръ про- по- вѣ- дн- ти,
 б б б б б
 ы- кв- во- ся- го- спо- о́йт-мѣрт-ви- вай смѣртъ,
 б б б
 ы- кв- во- ся- го- сп- саюши го- ро- че- ло- вѣ- че- скій.

PP

automelon

Скó- рѡ пред-вла- ри, прéж-де да- же не по- ри- бо- ти́м- ся
вра- гѡмъ хъл- ла-ши мъ тѧ и пре- та-ши мъ на́мъ
хъл- тѧ бо- же на́шъ:
по- гъл- бы кр- то мъ тво-ни мъ бо- ри- ши- а на́шъ,
да ог- ри- зъ- мѣ- то- къ- ку мо-же- тъ
пра- во- сла- ви- на- хъзъ вѣ- ри- ра,
мо- ли- та- ми бо- го- ро- ди- цы,
чи- ди- не че- ло- вѣ- ко- ліб- че.

1b

1b
 1. **Во-** кр^лиз े- и м^л- ку ве з-и м^ле-ти-и^й ю гро- ба с^л-
 2. то- ве з- а ви г^л े- и м^л тко-и^й и- ло- и тко-е- и
 3. *Х^л- т^е бо- же на ш:*
 4. то- кр^л- ши л^л े- и в^л кр^л- по- и ти м^ле-ти д^л- ж^л- в^л,
 5. по- ка з^л े- и м^л ти- ве, во- и кре- с^л- и^л- е ви б^ли:
 6. *т^ли- же т^ли- и сл^ли- ви*
 7. *е- д^л- ие ч^л- ло- в^л- ко- ли- ие.*

Ypakoi

Пе_д_ ка_ ри_б_ шы_л_а о_й_т_ро _и_л_ же _о_ ма_ ри_ н,
 и_ в_б_ ри_к_ шы_л_а ка_м_ен_ в_л_а_л_ен_ в_ гроб_а
 в_и_ш_а_х⁸ в_ л_и_ г_е_ а_л:
 в_о_ в_и_к_ т_е_ пр_и_с_н_о_г_о_ш_и_н_е_м_ в_и_л_ го,
 в_и_к_ т_е_ в_и_л_ м_и_ ч_т_о _и_ ш_е_ т_е_ _и_л_ к_в_ ч_е_ л_о_ в_и_к_ ка;
 в_и_ д_и_ т_е_ г_р_о_б_и_я_л_ п_е_ л_е_ н_ы_.
 т_е_ ц_ы_ т_е_, и_ м_и_ р⁸ пр_о_п_о_ в_и_к_ д_и_ т_е_,
 и_л_ к_в_ в_о_ с_т_а_ г_о_ с_о_л_ о_й_ м_е_р_т_в_и_ в_и_й_ с_м_е_р_т_ь_,
 и_л_ к_в_ с_т_а_ г_о_ с_о_л_ о_й_ м_е_р_т_в_и_ в_и_й_ с_м_е_р_т_ь_,
 и_л_ к_в_ с_т_а_ г_о_ с_о_л_ о_й_ м_е_р_т_в_и_ в_и_й_ с_м_е_р_т_ь_,
 и_л_ к_в_ с_т_а_ г_о_ с_о_л_ о_й_ м_е_р_т_в_и_ в_и_й_ с_м_е_р_т_ь_